

tiste Mænd er rigere paa advarende end paa opmuntrende Exempler i denne Retning af Politiken. Hvad der for mig er utvivlsomt, er, at det Hele berouer paa en complet Illusion, og at den bedste Tjeneste, man kan gjøre de faste Eiendomme, er at give den samme Rentesfrihed som for alle andre Laan. Den høitæredede Indenrigsminister maa nemlig tillade mig at bringe i Erindring, at jeg vel har sagt, at Penge have en Tendents til at søge derhen, hvor der er den største Fordeel. at hente, men at jeg tillige har bemærket, at for Mangfoldige er den større Sikkerhed Noget, der langt overveier den større øjeblikkelige Fordeel, og at Renten for gode Prioriteter derfor uden Tvivl snarere vil synke ned under 4 Procent end gaae op derover, men det staaer ikke i Statens Magt at holde Laanene i de faste Eiendomme paa 4 Procent, og de Bestemmelser i Loven, der sigte derhen, ville enten blive asmagtige eller til Skade for de faste Eiendomsbesiddere.

Indenrigsministeren: Jeg skal tilsæbe mig i de saa Betragtninger, jeg nu skal tilføie, ganske at holde mig til de egne Forhold her i Landet, saavidt de ere mig bekjendte, og jeg skal da først drage en Dtring frem, som den sidste ærede Taler brugte for at tilraade, at man skulde forkaste Loven, nemlig den, at saa fik man nok en anden Lov, „thi Tilstanden kunde umuligt holdes“. Dette anseer jeg nu slet ikke for at være sandt. Jeg troer, som der ogsaa staaer i Lovens Motiver, at det er saa let for alle dem, som anvende Capitaler, at omgaae Nagerloven, at den nærværende Tilstand vistnok kan holdes meget længe. Derimod antager jeg, at den Frihed, som Loven nu giver, vil have sin Betydning, og navnlig, hvis denne bekræfter sig som gavnlig, vil berede Overgangen til en almindelig Frihed, som jeg jo har indrømmet, og som ogsaa Lovudkastet indrømmer at maatte fra det theoretiske Standpunkt anbefales. Jeg skal navnlig gjøre opmærksom paa, at nu bliver det frit at give hvilkensomhelst Rente man kommer overeens om ved haandsaaet Pant, saa der behøves nu ingen Omgaaelse af Loven, som jo ikke sjelden før sandt Sted ved slige Laan. Det maatte være enhver flintfølende Mand

ubehageligt, at han skulde omgaae Loven for at komme til en højere Rente ved Udlaan af Penge, som være bestemte til at komme faste Eiendomsbesiddere tilgode, og, hvad enten dette nu stete ved Berelcredit eller ved at give kongelige Obligationer for fuld Betaling eller paa hvilken anden Maade det kunde finde Sted, var det jo for en flintfølende Mand noget meget Ubahageligt. Dette falder nu ganske bort. Nu er det vistnok, som jeg har gjort opmærksom paa i det andet Thing, at man vil kunne udstede Obligationer, som kaldes Accommodationsobligationer, blot bestemte til at pantsættes som haandsaaet Pant, og, naar man da igjen udsteder sin Obligation for den virkelige Gjæld paa det nævnte haandsaaede Pant, bliver dette Udlaan altsaa ikke længere et Udlaan i faste Eiendomme, og man kan altsaa uden Omgaaelse af Loven betinge sig den Rente, som man kan komme overeens om. Dette er et vigtigt Punkt, hvorved der strax fremtræder en Lettelse for den almindelige Omsætning; thi jeg troer, det er meget vel begrundet, hvad en æret Landstingsmand for Kjøbenhavn (Besjely) yttrede, at den frie Omsætning er hindret ved en vis Opinion, som, naar Loven engang legaliserer disse Omsætninger, efterhaanden — dog vist kun efterhaanden — vil bortfalde.

Dernæst er der en anden almindelig Betragtning, som jeg vil opholde mig ved. Den ærede Landstingsmand, som sidst talte, sagde, at man maatte dele Capitalerne i to Slags: dem, som sættes i faste Eiendomme, og dem som sættes i andre (Lohmann: Loven! Det er Loven, der siger det!). Det forekommer mig dog, at den ærede Taler yttrede, at der var to Slags Capitaler, som søgte disse forskjellige Veie (Lohmann: Nei, Loven!). Ja, om dette end ikke var sagt just saaledes, som jeg har opfattet det, er det ligesuldt vist, at selve de Capitaler der udlænes i faste Eiendomme atter ere to Slags, og denne Adskillelse er, troer jeg, meget vigtig. Der er for det Første de Capitaler, som udlænes af egentlige Capitalister, Pengemand, og som finde Vej gjennem Sagsførere og andre saadanne Befuldmægtigede fra Capitalisterne til Eiendomsbesidderne; om disse Capitaler er det ganske vist, at de ikke let komme til de